

การจัดการความรู้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ทีมงานการจัดการความรู้
ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง

คำนำ

มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นเครื่องมือสำคัญที่คอยช่วยกำกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ นั่นคือ เด็กเล็กทั้งหลายได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามหลักวิชาการ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการดำเนินงาน

ในส่วน of ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดงนั้นได้เริ่มเปิดให้บริการดูแลเด็กเล็กในปีนี้เป็นปีแรก ทีมงานการจัดการความรู้ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเล็งเห็นว่าหากได้มีการรวบรวมมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่หลายหน่วยงานได้กำหนดไว้จะเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้ดูแลเด็กสำหรับพัฒนาการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดซึ่งจะส่งผลให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เต็มศักยภาพตามวัย และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่จะช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้ในอนาคต

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะมีประโยชน์แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหากมีข้อบกพร่องประการหนึ่งประการใด คณะผู้จัดทำต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

ทีมงานการจัดการความรู้

ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๑
สรุปมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๒

มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนามากที่สุด จึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาตั้งแต่วัยในครรภ์มารดาต่อเนื่องมาจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ไปจนกระทั่งตลอดการดำรงชีวิตของผู้นั้น ซึ่งในแต่ละช่วงวัยก็มีความสำคัญแตกต่างกันไป โดยเฉพาะวัยเด็กถือเป็นวัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นวัยเริ่มต้นของการปูพื้นฐานการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ตลอดจนสติปัญญา ทุก ๆ ด้านที่จะเป็นรากฐานของชีวิตต่อไปในอนาคต หากเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาปลูกฝังในสิ่งที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

ด้วยความสำคัญของวัยเด็กดังที่ได้กล่าวมาแล้ว หน่วยงานภาครัฐจึงได้ร่วมกันกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของสถานรับดูแลเด็กเล็กทั้งของราชการและเอกชนเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับพ่อแม่ผู้ปกครองว่าบุตรหลานของตนจะได้รับการดูแลอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ

ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองก็มีสถานที่ดูแลและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัยซึ่งมีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา นั่นคือ “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” ซึ่งมีการก่อตั้งจากหลากหลายภาคส่วน แต่อาจแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนภารกิจมาจากหน่วยงานอื่น เช่น
 - ๑) ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิด จากกรมการศาสนา
 - ๒) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากกรมการพัฒนาชุมชน
 - ๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สำหรับมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น มีหลายหน่วยงานได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ซึ่งในที่นี้ ทีมงานการจัดการความรู้ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมได้รวบรวมมาตรฐานที่สำคัญไว้ ๗ มาตรฐานด้วยกัน ดังนี้

๑. มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
๒. มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ (อายุ ๒-๕ ปี) กำหนดโดยสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์สิทธิเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ กำหนดโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
๔. มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กน่าอยู่ กำหนดโดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
๕. มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กปลอดภัย กำหนดโดยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
๖. มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปลอดภัย กำหนดโดยคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
๗. โครงการอาหารปลอดภัยปลอดภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำนักส่งเสริมและสนับสนุนอาหารปลอดภัย สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ซึ่งแต่ละมาตรฐานประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ตัวชี้วัด ตัวบ่งชี้หรือหัวข้อการประเมินพอสรุปได้ ดังนี้

สรุปมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
๑. มาตรฐานการศึกษาระดับ การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดโดยกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (๓ มาตรฐานใหญ่ ๑๔ มาตรฐานย่อย ๖๓ ตัวบ่งชี้)	๑. มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา (๓ มาตรฐาน ๑๗ ตัวบ่งชี้)	มาตรฐานที่ ๑ ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ (๑๐ ตัวบ่งชี้)
		มาตรฐานที่ ๒ ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมี ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา (๓ ตัวบ่งชี้)
		มาตรฐานที่ ๓ สถานศึกษามีจำนวนเด็ก ทรัพยากร สภาพแวดล้อมและ บุคลากรประจำสายสนับสนุนการสอนที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้ (๔ ตัวบ่งชี้)
	๒. มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา (๕ มาตรฐาน ๒๓ ตัวบ่งชี้)	มาตรฐานที่ ๔ สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียน เป็นฐาน (๕ ตัวบ่งชี้)
		มาตรฐานที่ ๕ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่เน้นเด็กเป็น สำคัญ (๖ ตัวบ่งชี้)
		มาตรฐานที่ ๖ สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่น (๒ ตัวบ่งชี้)
		มาตรฐานที่ ๗ สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (๘ ตัวบ่งชี้)
		มาตรฐานที่ ๘ สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบายและแนวทางการปฏิรูป การศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น (๒ ตัวบ่งชี้)
	๓. มาตรฐานด้านผลผลิตทางการศึกษา (๖ มาตรฐาน ๒๓ ตัวบ่งชี้)	มาตรฐานที่ ๙ เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายเหมาะสมตามวัย (๓ ตัวบ่งชี้)
		มาตรฐานที่ ๑๐ เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจเหมาะสมตามวัย (๓ ตัวบ่งชี้)
		มาตรฐานที่ ๑๑ เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมเหมาะสมตามวัย (๖ ตัวบ่งชี้)

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
		มาตรฐานที่ ๑๒ เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาเหมาะสมตามวัย (๕ ตัวบ่งชี้)
		มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น (๒ ตัวบ่งชี้)
		มาตรฐานที่ ๑๔ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและเด็ก มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน (๔ ตัวบ่งชี้)
๒. มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ (อายุ ๒-๕ ปี) กำหนดโดยสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์สิทธิเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (๓ มาตรฐาน ๑๔ เกณฑ์พิจารณา)	๑. มาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก	๑.๑ บริหารงานอย่างเป็นระบบ (๘ เกณฑ์พิจารณา) ๑.๒ การบริหารจัดการบุคลากร (๕ เกณฑ์พิจารณา) ๑.๓ การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก (๑๘ เกณฑ์พิจารณา) ๑.๔ มาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์เด็กเล็ก (๕ เกณฑ์พิจารณา) ๑.๕ การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (๔ เกณฑ์พิจารณา)
	๒. มาตรฐานการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	๒.๑ การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย (๘ เกณฑ์พิจารณา) ๒.๒ การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย (๘ เกณฑ์พิจารณา) ๒.๓ พัฒนาการด้านจิตใจ-อารมณ์ (๔ เกณฑ์พิจารณา) ๒.๔ พัฒนาการด้านสังคม (๕ เกณฑ์พิจารณา) ๒.๕ พัฒนาการด้านสติปัญญา (๕ เกณฑ์พิจารณา)
	๓. มาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก	๓.๑ พัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยของเด็ก (๔ เกณฑ์พิจารณา) ๓.๒ เด็กมีพัฒนาการด้านจิตใจ-อารมณ์ สังคม (๓ เกณฑ์พิจารณา) ๓.๓ เด็กได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ (๔ เกณฑ์พิจารณา) ๓.๔ เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา (๔ เกณฑ์พิจารณา)

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
๓. มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ กำหนดโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (๗ เกณฑ์ ๒๕ เกณฑ์ประเมินหลัก)	๑. เกณฑ์ด้านการเจริญเติบโต สุขภาพช่องปาก การจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและการ จัดเตรียมอาหารสะอาด ถูกหลักสุขาภิบาลอาหาร	๑. เด็กทุกคนได้รับการเฝ้าระวังการเจริญเติบโตโดยครูผู้ดูแลเด็ก (๖ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๒. การดูแลสุขภาพช่องปาก ๒.๑ การตรวจและเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพช่องปาก (๓ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๒.๒ การแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปาก (๒ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๒.๓ การแปรงฟัน (๓ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๓. อาหารที่จัดให้เด็กมีคุณค่าทางโภชนาการทุกวัน (๔ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๔. น้ำดื่ม น้ำใช้ (๖ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๕. การจัดเตรียมอาหารสะอาด ถูกหลักสุขาภิบาลอาหาร ๕.๑ กรณีที่มีการจัดเตรียมและปรุงอาหารในศูนย์เด็กเล็ก (๘ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๕.๒ ผู้ประกอบอาหารหรือผู้จัดเตรียมอาหาร (๓ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๕.๓ อุปกรณ์ ภาชนะใส่อาหารสะอาดและปลอดภัย (๕ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๕.๔ ผักสด ผลไม้ เนื้อสัตว์ เครื่องปรุงและการจัดเก็บ (๓ เกณฑ์ประเมินย่อย)

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
	๒. เกณฑ์ด้านพัฒนาการและส่งเสริมการเรียนรู้ตามช่วงวัย	๑. การคัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการโดยครูผู้ดูแลเด็ก (๖ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๒. ของเล่น สื่ออุปกรณ์และหนังสือนิทาน (๓ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๓. มุมการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครองและการให้ความรู้ (๒ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๔. การส่งเสริมและประเมินความฉลาดทางอารมณ์โดยครูผู้ดูแลเด็ก (๓ เกณฑ์ประเมินย่อย)
	๓. เกณฑ์ด้านจัดสภาพแวดล้อมภายใน ภายนอกที่สะอาด ปลอดภัยและมีมาตรฐานความปลอดภัย	๑. พื้นที่ใช้สอยภายใน ภายนอกอาคารและตัวอาคารมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย (๗ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๒. ห้องน้ำ ห้องส้วม (๒ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๓. การจัดการขยะถูกสุขลักษณะ (๓ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๔. มาตรการความปลอดภัย (๘ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๕. ของใช้สำหรับเด็กสะอาดและเพียงพอ (๒ เกณฑ์ประเมินย่อย)
	๔. เกณฑ์ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ	๑. การตรวจสอบสุขภาพและคัดกรองโรคติดต่อ (๔ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๒. มีแผนและกิจกรรมป้องกันควบคุมโรคติดต่อ (๗ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๓. การป้องกันแมลงและพาหะนำโรค (๒ เกณฑ์ประเมินย่อย)
	๕. เกณฑ์ด้านบุคลากร	๑. ความรู้ การได้รับพัฒนาศักยภาพและอัตราส่วนการดูแลเด็ก (๔ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๒. ครูผู้ดูแลเด็กมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ (๒ เกณฑ์ประเมินย่อย)
	๖. เกณฑ์ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑. ผู้ปกครอง ชุมชน สาธารณสุขและ อปท.มีส่วนร่วม (๔ เกณฑ์ประเมินย่อย) ๒. เครือข่าย ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการขับเคลื่อนศูนย์เด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน (๒ เกณฑ์ประเมินย่อย)

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
	๗. เกณฑ์ด้านผลลัพธ์	๑. เด็กมีพัฒนาการสมวัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ๒. เด็กมีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๓. เด็กมีฟันน้ำนมผุ ไม่เกินร้อยละ ๕๗ ๔. เด็กที่มีพัฒนาสงสัยว่าล่าช้าทุกคนได้รับการส่งต่อไปยังสถานบริการสาธารณสุข เพื่อแก้ไขและส่งเสริมพัฒนาการ
๔. มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กนำอยู่กำหนดโดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (๖ เกณฑ์ใหญ่ ๒๗ เกณฑ์ย่อย)	๑. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	๑. เด็กทุกคนได้รับการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการโดยการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงทุก ๓ เดือน ๒. เด็กทุกคนแปรงฟันหลังรับประทานอาหารกลางวันทุกวัน ๓. อาหารที่จัดให้เด็กมีคุณค่าทางโภชนาการครบ ๕ หมู่ ๔. มีการจัดอาหารว่างที่มีคุณค่าทางโภชนาการและไม่หวานจัด ๕. เด็กทุกคนได้รับการตรวจสุขภาพทุกวัน
	๒. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	๖. เด็กทุกคนได้รับการประเมินพัฒนาการตามเกณฑ์อายุโดยผู้ดูแลเด็ก ๗. มีของเล่นเด็กและหนังสือนิทานเหมาะสมกับวัยและมีกิจกรรมการเล่นนิทานอย่างน้อยวันละ ๑ ครั้ง ๘. มีมุมการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครอง ๙. ผู้ดูแลเด็กสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก
	๓. ด้านบริการอาหารสะอาด ปลอดภัย	๑๐. สถานที่เตรียมปรุงอาหาร สะอาดถูกสุขลักษณะ ๑๑. น้ำดื่ม น้ำใช้สะอาด เพียงพอ ๑๒. อุปกรณ์และภาชนะใส่อาหารปลอดภัยและสะอาด ๑๓. ผักสด ผลไม้ต้องล้างสะอาด เนื้อสัตว์ปรุงให้สุกและมีการปกปิดอาหารที่พร้อมบริโภคแล้ว ๑๔. ผู้ประกอบอาหารมีสุขภาพดี แต่งกายสะอาด สุขอนามัยดี

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
	๔. ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดและปลอดภัย	๑๕. บริเวณศูนย์เด็กเล็กมีสภาพแวดล้อมภายในภายนอกอาคารสะอาดและปลอดภัย ๑๖. ห้องน้ำห้องส้วมสะอาด ถูกสุขลักษณะ ๑๗. พื้นที่ใช้สอยจัดเป็นสัดส่วนและเพียงพอ ๑๘. เครื่องใช้สำหรับเด็กสะอาดและเพียงพอ ๑๙. ตัวอาคารมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย ๒๐. มีการจัดการขยะถูกสุขลักษณะ ๒๑. มีแสงสว่างและการระบายอากาศเพียงพอ ๒๒. มีการป้องกันแมลงและพาหะนำโรค ๒๓. มีมาตรการความปลอดภัย
	๕. ด้านบุคลากร	๒๔. ผู้ดูแลเด็กมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ ๒๕. ผู้ดูแลเด็กร้อยละ ๕๐ ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก ๒๖. มีอัตราส่วนการดูแลเด็กเหมาะสม
	๖. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒๗. ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์เด็กเล็ก
๕. มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กปลอดภัย กำหนดโดยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	๑. การดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคในศูนย์เด็กเล็ก	๑. ศูนย์เด็กเล็กมีนโยบายหรือแผนปฏิบัติงานหรือโครงการประจำปีในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อของศูนย์เด็กเล็ก ๒. ศูนย์เด็กเล็กมีการประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานในเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยและการพัฒนาสุขภาพของเด็ก ๓. ศูนย์เด็กเล็กมีสัดส่วนครูและผู้ดูแลเด็กโดยเฉลี่ยอย่างน้อย ๑ คนต่อเด็ก ๒๐ คน ๔. ครูและผู้ดูแลเด็กทุกคนได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีหรือตรวจภาพรังสีปอดอย่างน้อยทุก ๑-๒ ปี

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
		๕. ครูและผู้ดูแลเด็กทุกคนได้รับการอบรมเรื่องการป้องกันควบคุมโรคติดต่อที่พบบ่อยในศูนย์เด็กเล็กจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ๖. ถ้าท่านป่วยเป็นโรคติดต่อทางเดินหายใจ เช่น โรคหวัด แต่จำเป็นต้องมาปฏิบัติงาน ท่านคิดว่าจะปฏิบัติตนอย่างไร ๗. ถ้าท่านป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วงแต่จำเป็นต้องมาปฏิบัติงาน ท่านคิดว่า จะปฏิบัติตนอย่างไร ๘. ศูนย์เด็กเล็กมีกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันควบคุมโรคติดต่อสำหรับเด็กอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ๙. มีกิจกรรมให้เด็กล้างมือด้วยน้ำและสบู่ทุกวันและเด็กสามารถล้างมือได้อย่างถูกต้อง ๑๐. ครูและผู้ดูแลเด็กจัดทำแฟ้มประวัติสุขภาพประจำตัวเด็กทุกคนภายในศูนย์ ๑๑. ครูและผู้ดูแลเด็กบันทึกอาการป่วยของเด็กในแบบคัดกรองอาการป่วยรายห้องเรียนทุกคนทุกวัน ๑๒. หากมีเด็กป่วยเกิดขึ้นระหว่างอยู่ในศูนย์เด็กเล็ก ท่านมีแนวทางการแยกเด็กป่วยอย่างไร ๑๓. เด็กทุกคนมีบันทึกการได้รับวัคซีนครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กรมควบคุมโรคกำหนด ๑๔. ครูและผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครองเรื่องโรคติดต่อที่พบบ่อยในเด็กอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยประสานเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานสาธารณสุข ๑๕. ครูและผู้ดูแลเด็กมีการตรวจสอบคุณภาพนมก่อนให้เด็กดื่มหรือไม่อย่างไร

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
		๑๖. ครูและผู้ดูแลเด็กจัดให้มีแก้วน้ำดื่มเฉพาะตัวเด็กทุกคนและจัดเก็บแก้วน้ำในที่สะอาดไม่ปะปนกับของผู้อื่นและสูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร ๑๗. ครูและผู้ดูแลเด็กทำความสะอาดแก้วน้ำดื่มส่วนตัวของเด็กทุกวันหรือกรณีจัดให้มีแก้วน้ำส่วนรวมเฉพาะคนเฉพาะครั้งควรทำความสะอาดทุกครั้งหลังใช้
	๒. การดำเนินงานป้องกันโรคในศูนย์เด็กเล็ก	๑๘. เครื่องนอนสะอาดไม่มีคราบไม่มีกลิ่นเหม็น ๑๙. สังเกตความสะอาดของเล่นเด็กทุกประเภท ๒๐. ศูนย์เด็กเล็กแบ่งพื้นที่ใช้สอยเป็นสัดส่วนตามกิจกรรม ได้แก่ ส่วนการเรียนรู้ สถานที่ประกอบอาหาร/รับประทานอาหาร ห้องนอนและห้องส้วมแยกจากกัน ๒๑. ศูนย์เด็กเล็กมีพื้นที่ใช้สอยในห้องนอนหรือห้องกิจกรรม โดยเฉลี่ยอย่างน้อย ๒ ตารางเมตรต่อคน ๒๒. สภาพแวดล้อมภายนอกศูนย์เด็กเล็กสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีขยะเกลื่อนกลาด ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน ยุงและสัตว์นำโรค ๒๓. พื้น ผนังและบริเวณภายในอาคารแห้ง สะอาด ไม่มีคราบสกปรก ไม่มีกลิ่นเหม็น ๒๔. ห้องน้ำห้องส้วมแห้ง สะอาด ไม่มีคราบสกปรก ไม่มีกลิ่นเหม็นและมีอากาศถ่ายเทสะดวก ๒๕. อ่างล้างมือสถานที่ล้างมือสะอาด ไม่มีคราบสกปรก ไม่มีกลิ่นเหม็น ๒๖. ห้องน้ำห้องส้วมแยกจากกัน ๒๗. จำนวนโถส้วมถ่ายอุจจาระ โดยเฉลี่ยอย่างน้อย ๑ โถต่อเด็ก ๑๐-๑๒ คน ๒๘. จำนวนก๊อกที่ล้างมือ ๒๙. น้ำดื่ม (ต้องมีคุณลักษณะของคุณภาพและภาชนะบรรจุน้ำ)

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
		๓๐. น้ำดื่มมีปริมาณไม่น้อยกว่า ๕๐๐ มิลลิลิตร/คน/วัน ๓๑. น้ำที่ใช้ต้องสะอาดไม่มีกลิ่น ตะกอนฯ ๓๒. น้ำใช้มีปริมาณเพียงพอ ๓๓. ศูนย์เด็กเล็กจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นครบถ้วน ๓๔. ศูนย์เด็กเล็กจัดให้มีอุปกรณ์ในการป้องกันควบคุมโรคครบถ้วน ๓๕. มีอุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการสอนเรื่องการป้องกันควบคุมโรคในศูนย์เด็กเล็ก
๖. มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปลอดภัย กำหนดโดยคณะ แพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี (๖ ด้าน)	๑. มาตรฐานความปลอดภัยของอาคาร	ภายนอกอาคาร ภายในอาคาร
	๒. มาตรฐานความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์	เช่น เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะ ตู้ ของเล่น ฯลฯ
	๓. มาตรฐานการเดินทางปลอดภัย	รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ถนนปลอดภัย
	๔. มาตรฐานระบบป้องกันภัยจากบุคคล	เช่น ระบบการค้นพบปัญหา ระบบรายงาน ระบบการรักษาความปลอดภัย ระบบการขอความช่วยเหลือ
	๕. มาตรฐานระบบฉุกเฉิน	แผนฝึกซ้อมการป้องกันภัย ฝึกการกู้ชีพ หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน อุปกรณ์รักษาความปลอดภัย
	๖. มาตรฐานความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	แผนประเมินความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม การสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัย
๗. โครงการอาหารปลอดภัยปลอดภัย โรคในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำนัก ส่งเสริมและสนับสนุนอาหาร ปลอดภัย สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข (๔ ด้าน ๔๐ ข้อกำหนด)	๑. ข้อกำหนดด้านบริหารจัดการ (ภายในศูนย์)	๑. มีแผนการประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานในประเด็นของการดูแลสุขภาพอนามัยและพัฒนาเด็กภายในศูนย์อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
	๒. ข้อกำหนดด้านบุคลากรของศูนย์เด็กเล็ก	๒. มีสัดส่วนครูและผู้ดูแลเด็กโดยเฉลี่ย ๑/๒๐ คน ๓. ครูและผู้ดูแลเด็กทุกคนได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีหรือตรวจภาพรังสีปอดอย่างน้อยทุก ๑-๒ ปี

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
		๔. ครูและผู้ดูแลเด็กทุกคนได้รับการอบรมในเรื่องการป้องกันควบคุมโรคติดต่อที่พบบ่อยในศูนย์เด็กเล็ก ๕. กรณีครูและผู้ดูแลเด็กเจ็บป่วยเป็นโรคติดต่อทางเดินหายใจและจำเป็นต้องดูแลเด็กต้องป้องกันการแพร่เชื้อฯ ๖. กรณีครูและผู้ดูแลเด็กเจ็บป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วงจำเป็นต้องดูแลเด็กต้องป้องกันการแพร่เชื้อฯ ๗. มีตารางกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันควบคุมโรคติดต่อสำหรับเด็กซึ่งกำหนดให้สอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ๘. มีกิจกรรมให้เด็กล้างมือด้วยน้ำและสบู่ทุกวัน ๙. จัดทำแฟ้มประวัติสุขภาพประจำตัวเด็กทุกคน ๑๐. ครูและผู้ดูแลเด็กมีการตรวจคุณภาพอาหารและนม ๑๑. ชุดแต่งกายผู้ประกอบอาหารสะอาด สวมเสื้อมีแขน ใส่หมวกและผ้ากันเปื้อนสีขาวหรือสีอ่อนขณะปฏิบัติงาน ๑๒. ผู้ประกอบอาหารลักษณะร่างกายภายนอกดีฯ ๑๓. ผู้ประกอบอาหารใช้อุปกรณ์หรือถุงมือในการหยิบจับอาหารที่พร้อมบริโภค ๑๔. ครูและผู้ดูแลเด็กจัดให้มีแก้วน้ำดื่มส่วนตัวของเด็กครบทุกคนและจัดเก็บแก้วในที่สะอาดไม่ปะปนกับของผู้อื่นฯ ๑๕. ครูและผู้ดูแลเด็กทำความสะอาดแก้วน้ำดื่มส่วนตัวของเด็กฯ ๑๖. ครูและผู้ดูแลเด็กตรวจสอบความสะอาดเครื่องนอน ๑๗. ครูและผู้ดูแลเด็กทำความสะอาดของเล่นเด็กฯ
	๓. ข้อกำหนดด้านโครงสร้างอาคารสถานที่	๑๘. มีการจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยเป็นสัดส่วนตามกิจกรรม ๑๙. มีพื้นที่ใช้สอยในการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กเพียงพอกับจำนวนเด็กฯ ๒๐. สภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็กสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยฯ ๒๑. พื้น ผนังและบริเวณอาคาร

มาตรฐาน/หน่วยงาน	ชื่อมาตรฐาน/เกณฑ์ประเมิน	มาตรฐานย่อย/ตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ประเมินย่อย
		๒๒. ห้องน้ำ ห้องส้วม ๒๓. อ่างล้างมือ/สถานที่ล้างมือ ๒๔. ห้องน้ำ ห้องส้วมแยกจากกัน ๒๕. จำนวนห้องส้วม ๒๖. มีจุดล้างมือ
	๔. ข้อกำหนดด้านวัสดุอุปกรณ์ในการดูแลสุขภาพและการป้องกันควบคุมโรค	๒๗. น้ำดื่มต้องใส สะอาดฯ ๒๘. น้ำใช้สะอาด ๒๙. น้ำใช้มีปริมาณเพียงพอ ๓๐. ผักสด ผลไม้ต้องล้างสะอาด ๓๑. เนื้อสัตว์ปรุงให้สุก ๓๒. มีการปกปิดอาหารที่พร้อมบริโภคแล้ว ๓๓. อุปกรณ์และภาชนะใส่อาหารปลอดภัยและสะอาด ๓๔. การล้างอุปกรณ์และภาชนะใส่อาหาร ๓๕. การเก็บอุปกรณ์และภาชนะใส่อาหาร ๓๖. การแช่แข็งมีดตามประเภทของอาหารฯ ๓๗. สถานที่เตรียมปรุงอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ ๓๘. เตรียมปรุงอาหารบนโต๊ะที่มีสภาพดี สะอาด ๓๙. อุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นในการป้องกันควบคุมโรค ๔๐. มีอุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ พร้อมใช้ประกอบการสอนเรื่องการป้องกันควบคุมโรคในศูนย์เด็กเล็ก

ทีมงานการจัดการความรู้
ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑. นางพัชรา วิทยาลัย	หัวหน้าสำนักงานปลัดฯ รท.หัวหน้าส่วนการศึกษาฯ	ประธานทีมงานจัดการความรู้
๒. นางสาววิภาดา ผดุงศิลป์	สันตนาการ ๕	ทีมงานจัดการความรู้
๓. นางสาวรัตนภรณ์ บุญทน	นักวิชาการศึกษา ๓	ทีมงานจัดการความรู้
๔. นางสาวเพ็ญพร ลุนเพ็ง	เจ้าพนักงานการเงินฯ ๒	ทีมงานจัดการความรู้
๕. นางสาวเบญจมาภรณ์ ปัญญาองค์	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑	ทีมงานจัดการความรู้
๖. นายเชิดชัย กองกิ่ง	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑	เลขานุการทีมงานจัดการความรู้

